

DOHODA O SPOLUPRÁCI

**mezi Evropským společenstvím pro atomovou energii a Švýcarskou konfederací
v oblasti řízené jaderné syntézy a fyziky plazmatu**

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ PRO ATOMOVOU ENERGII (dále jen „Euratom“),
zastoupené Komisí Evropských společenství (dále jen „Komise“),

ŠVÝCARSKÁ KONFEDERACE (dále jen „Švýcarsko“), zastoupená Federální radou
Švýcarské konfederace (dále jen „Federální rada“),

vzhledem k tomu, že od roku 1959 Euratom, jako součást dlouhodobého společného programu, který zahrnuje veškerou činnost v oblasti řízené jaderné syntézy a fyziky plazmatu, uskutečňuje víceleté výzkumné a školicí programy v těchto oblastech s cílem zajistit průmyslovou výrobu a odbyt jaderných reaktorů; že práce v rámci těchto programů byly mimo jiné provedeny na základě smluv o sdružení a podle dohody na podporu mobility pracovníků, která byla plněna v rámci čtvrtého pětiletého programu v letech 1976 – 1980;

vzhledem k tomu, že tento program zahrnuje projekt výstavby významného experimentálního zařízení JET (Společný evropský torus), který bude stavět a provozovat společný podnik uvedený v kapitole V Smlouvy o Euratomu (dále jen „společný podnik JET“);

vzhledem k tomu, že Švýcarsko již mnoho let provádělo svůj vlastní výzkum v oblasti řízené jaderné syntézy a fyziky plazmatu, a má tedy v této oblasti velké zkušenosti;

vzhledem k tomu, že v důsledku rozsahu prací, které je třeba ještě provést před dosažením stadia, kdy bude možné používat řízenou jadernou syntézu v praxi, je v zájmu obou smluvních stran spojit své úsilí v této oblasti, aby nedocházelo ke zbytečné duplicitě prací a aby se urychlily příslušné výzkumné programy, jejichž cíle mají stále větší prioritu v důsledku energetické krize,

SE DOHODLY NA TĚCHTO USTANOVENÍCH:

A. Účel dohody

Článek 1

Účelem této dohody je umožnit oběma smluvním stranám získat maximální prospěch ze zdrojů, které byly přiděleny na jejich jednotlivé výzkumné programy, tím, že se spojí jejich výzkumné úsilí v oblasti řízené jaderné syntézy a fyziky plazmatu a nebude tedy docházet ke zbytečné duplicitě ve výzkumu a urychlí se dosažení společného cíle tohoto výzkumu, kterým je výroba elektrické energie za konkurenční ceny využitím jaderné syntézy.

Článek 2

2.1 K dosažení účelu této dohody sdruží obě smluvní strany své výzkumné programy (dále jen „program Euratomu“ a „švýcarský program“), které jsou popsány v přílohách I a II této dohody. K zabezpečení účinné spolupráce budou do švýcarského programu převzaty dlouhodobé cíle a způsoby spolupráce programu Euratomu, které budou dále rozšířeny a upraveny a poté, co je prostudují orgány uvedené v článcích 5 až 10 a 16 této dohody, budou do tohoto programu zahrnuty v případě potřeby i nové činnosti programu Euratomu.

Poté, co jedna ze smluvních stran převezme nový program, nahradí tento program původní program nebo programy, které jsou uvedeny v přílohách I a II této dohody.

Sdružení uvedeného v prvním pododstavci se dosáhne následujícími způsoby:

- vhodnou účastí každé smluvní strany při přípravě a realizaci programů strany druhé,
- mobilitou pracovníků mezi laboratořemi v Euratomu a ve Švýcarsku a v laboratořích třetích zemí, které s Euratomem podepsaly dohodu podobnou této dohodě (dále jen „přidružené třetí státy“), a laboratořemi, které se účastní programu Euratomu,
- vzájemným financováním těchto programů,
- vzájemnými právy přístupu k vědeckým a technickým výsledkům získaným v rámci odpovídajících programů.

2.2 Za účelem splnění účelu této dohody se Švýcarsko zúčastní projektu JET.

B. Právní nástroje potřebné k dosažení účelu dohody

Článek 3

3.1 Za účelem dosažení sdružení uvedeného v článku 2.1 této dohody obě strany uzavřou smlouvu o sdružení (dále jen „smlouva o sdružení“). Pokud to bude možné, bude tato smlouva podobná smlouvám uzavřeným mezi Komisí a státy, osobami nebo podniky, které budou pro účely plnění programu Euratomu dále nazývány „sdružené orgány“.

Ze stejného důvodu ihned po vstupu této dohody v platnost zajistí Euratom, aby se Švýcarsko stalo smluvní stranou dohody o podpoře mobility pracovníků, kterou uzavřela Komise a sdružené orgány (dále jen „dohoda o mobilitě“).

3.2 Za účelem účasti v projektu JET se ihned poté, co tato dohoda vstoupí v platnost, Švýcarsko stane členem společného podniku JET, jehož stanovy přijme.

3.3 Euratom dále zajistí, aby se Švýcarsko stalo smluvní stranou všech smluv, jejichž předmět bude spadat do oblasti působnosti této dohody, s výjimkou smluv o

sdužení nebo jiných podobných smluv, které Euratom uzavře během doby platnosti této dohody.

C. Orgány potřebné k uskutečnění účelu této dohody

Článek 4

4.1 Orgány příslušné pro vytvoření sdužení ve smyslu v článku 2.1 této dohody jsou uvedeny v článcích 5 až 10 této dohody a ve smlouvě o sdužení.

4.2 Správní orgány společného podniku JET jsou uvedeny ve stanovách tohoto podniku.

Článek 5

Ve smlouvě o sdužení bude zřízen řídicí výbor složený ze zástupců Komise a Federální rady. Řídicí výbor má tyto úkoly:

- plnit smlouvu o sdužení,
- vypracovat podrobnosti programů, které tvoří předmět smlouvy,
- dohlížet na postup výzkumu a řídit ho tak, aby bylo dosaženo co nejlepších výsledků podle cílů této dohody.

Článek 6

6.1 V rámci programu Euratomu bude zřízena kontaktní skupina, ve které bude mít Švýcarsko maximálně dva zástupce. Kontaktní skupina, jejímž úkolem bude zajistit výměnu informací a spolupráci ve všech záležitostech týkajících se programů a činností probíhajících v rámci programu Euratomu, bude tento úkol plnit s ohledem na všechny výzkumné a vývojové činnosti probíhající v rámci této dohody.

Kontaktní skupina bude zejména zajišťovat podporu spolupráce a koordinaci mezi sduženými orgány a bude řídit jejich práci tak, aby obě smluvní strany z ní získávaly maximální přínos a aby byl splněn společný cíl uvedený v programu Euratomu, ve švýcarském programu a článku 1 této dohody. Bude přitom brát v úvahu všechny nové vědecké a technické poznatky, které mohou být získány kdekoli jinde ve světě.

6.2 Podle svého jednacího řádu kontaktní skupina jmenuje jednoho nebo více švýcarských zástupců do svých poradních skupin, které byly vytvořeny během plnění programu Euratomu, kdykoli o to příslušné švýcarské orgány požádají. Poradní skupiny, které předkládají výzkumné návrhy kontaktní skupině s ohledem na to, aby z financí přidělených v rámci programu Euratomu byl získán maximální vědecký přínos, plní své úkoly s ohledem na všechny výzkumné a vývojové činnosti probíhající v rámci této dohody.

Článek 7

7.1 Ve výboru ředitelů, který byl zřízen v rámci programu Euratomu, bude Švýcarsko zastupovat ředitel jedné laboratoře, která se účastní projektu. Výbor ředitelů, který odpovídá za dohled nad plněním programu Euratomu a za optimální využití jednotlivých laboratoří, které se účastní prací na projektu, plní své úkoly s ohledem na všechny výzkumné a vývojové činnosti probíhající v rámci této dohody. Zejména zajistí optimální využívání pracovníků a jejich mobilitu mezi jednotlivými laboratořemi, které se účastní plnění programu Euratomu a švýcarského programu.

7.2 Švýcarský zástupce má právo být členem každého koordinačního výboru, který byl zřízen v rámci programu Euratomu. Koordinační výbory, které budou předkládat výboru ředitelů vhodné návrhy na optimální využití financí, pracovníků, know-how a schopností jednotlivých laboratoří zúčastněných v programu Euratomu v dotyčném odvětví s ohledem na všechny výzkumné a vývojové činnosti probíhající v rámci této dohody.

Článek 8

Švýcarsko bude mít svého zástupce v Poradním výboru pro jadernou syntézu (dále jen „PVJS“). V PVJS bude jeden zástupce z každého členského státu Euratomu, jeden zástupce Švýcarska a jeden zástupce každého přidruženého třetího státu. Tito zástupci budou vybíráni z osob, které odpovídají za jaderný a energetický výzkum. Na žádost Komise jí bude PVJS udělovat rady, jak postupovat při plnění programu, jaké jsou nezbytné změny při řízení, přípravě nových budoucích programů a o jejich celkových nákladech, o koordinaci a začleňování národních aktivit v oblasti jaderné syntézy na úrovni Společenství.

Článek 9

Stanoviska PVJS mají pro kontaktní skupinu, výbor ředitelů, poradní skupiny a koordinační výbory pouze poradní povahu. Kontaktní skupina je povinna vydávat stanoviska k prioritám projektu a totéž platí pro výbor ředitelů v otázkách mobility pracovníků.

Článek 10

Zástupci obou smluvních stran se budou účastnit práce každého technického poradního orgánu nebo řídicího orgánu, který může být zřízen pro účely této dohody.

D. Ustanovení dohody o finančních a daňových záležitostech

Článek 11

11.1 Finanční příspěvek Švýcarska do programu Euratomu podle této dohody bude stanovován každoročně a jeho podíl ve srovnání s podílem Euratomu bude

stejný, jako byl poměr hrubého domácího produktu Švýcarska k celkovému hrubému domácímu produktu Euratomu a Švýcarska v předposledním roce.

Finanční příspěvek do projektu JET bude stanoven na základě příspěvku Euratomu do společného podniku v okamžiku jeho založení.

Švýcarsko bude do společného podniku JET dále přispívat částkou, která se stanoví podle ustanovení stanov společného podniku o finančních záležitostech.

11.2 Finanční příspěvek Euratomu na financování prací prováděných podle smlouvy o sdružení a dohody o mobilitě se vypočte stejným způsobem, který se běžně používá pro výpočet příspěvků Euratomu na financování prací prováděných podle odpovídajících smluv.

11.3 Na začátku každého roku Komise sdělí Federální radě předpokládanou výši výdajů v rámci programu Euratomu na příslušný rok. Federální rada zaplatí Komisi částku, která se podle tohoto článku vypočte následujícím způsobem: sedm dvanáctin před 15. lednem a pět dvanáctin před 15. červnem. Další ustanovení týkající se plateb finančních příspěvků Švýcarska a Euratomu podle tohoto článku jsou uvedena v příloze III této smlouvy.

Článek 12

12.1 Švýcarsko přijme veškerá nezbytná opatření, aby zajistilo, že Euratom bude osvobozen od plateb všech cel a dalších dovozních poplatků a že se ho nebudou týkat žádné zákazy ani omezení ohledně těch druhů zboží, které platí Euratom a které mají být ve Švýcarsku použity na činnosti probíhající v rámci této dohody.

12.2 Zboží dovezené nebo získané ve Švýcarsku se zde nesmí prodávat ani poskytovat zdarma, s výjimkou případů, které schválí Federální rada.

12.3 Úředníci Komise ve smyslu článku 1 služebního řádu Evropských společenství, kteří jsou povinni platit daně z příjmů, mezd a odměn a kteří se ve Švýcarsku účastní činností podle této dohody, a švýcarské osoby, na které se vztahuje uvedený služební řád a které se účastní činností na územích členských států Euratomu, jsou osvobozeni od plateb daně z příjmů, mezd a odměn. Důchody a roční renta vyplácené těmto osobám od daně osvobozeny nejsou.

E. Ustanovení dohody o přístupu k informacím

Článek 13

13.1 Ustanovení o přístupu k informacím, která se týkají sdružení uvedeného v článku 2.1 této dohody, jsou uvedena v člancích 14 a 15 této dohody, ve smlouvě o sdružení a v dohodě o mobilitě.

13.2 Ustanovení o přístupu k informacím, která se týkají účasti Švýcarska ve společném podniku JET, jsou uvedena ve článku 14 této dohody a ve stanovách společného podniku JET.

Článek 14

14. Právo na přístup jedné ze smluvních stran k informacím získaným v rámci programu strany druhé tvoří důležitou část této dohody.

14.2 Toto právo bude zajištěno

- předpisy o poskytování informací a patentech,
- mobilitou pracovníků mezi laboratořemi v Euratomu, Švýcarsku a přidružených třetích státech,
- spravedlivým rozdělováním zakázek mezi výrobními odvětvími Euratomu, Švýcarska a přidružených třetích států v rámci plnění dvou společných programů na základě získání nejlepší návratnosti vynaložených prostředků.

Článek 15

15.1 Informace týkající se řízené jaderné syntézy získané během činností v Euratomu nebo ve sdružených orgánech během platnosti této dohody budou sděleny Švýcarsku a osobám nebo podnikům, které provádějí ve Švýcarsku výzkumnou nebo výrobní činnost a která je opravňuje k přístupu k těmto informacím za stejných podmínek, které platí pro členské státy, osoby nebo podniky v Euratomu.

15.2 Informace získané ve Švýcarsku během výzkumné činnosti podle podmínek této dohody budou sděleny členským státům Euratomu a přidruženým třetím státům a osobám nebo podnikům, které se účastní vědecké nebo výrobní činnosti na území členského státu Euratomu nebo přidruženého třetího státu, pokud je tyto činnosti k přístupu k těmto informacím opravňují. Smluvní strany neprozradí tyto informace žádnému jinému státu, osobám ani podnikům, s výjimkou případů, které obě strany odsouhlasí, pokud ovšem tyto informace nejsou určeny osobám nebo podnikům, které provádějí ve Švýcarsku vědeckou nebo výrobní činnost, která je k přístupu k těmto informacím opravňuje.

15.3 Pokud jsou informace uvedené v odstavcích 1 a 2 chráněny patenty, lze tyto patenty použít pro účely výzkumu členských států Euratomu, Švýcarska, přidružených třetích států, osob nebo podniků usazených na těchto územích ke splnění účelu této dohody. Členské státy Euratomu, Švýcarsko, přidružené třetí státy, osoby a podniky usazené na těchto územích mají právo získat licenci nebo dílčí licenci na využití těchto patentů na průmyslové nebo komerční účely za odpovídajících podmínek a smluvní strany mají právo jim tuto licenci nebo dílčí licenci udělit.

15.4 Informace vyplývající z činností Euratomu, sdružených orgánů nebo Švýcarska, které byly získány dříve, než tato dohoda vstoupila v platnost, budou zpřístupněny příslušným státům, osobám a podnikům, jimž informace uvedené v odstavcích 1 a 2 mohou být sděleny v rozsahu, který je nutný pro jejich použití

podle těchto odstavců. Patenty plynoucí z činností uvedených v tomto odstavci budou poskytnuty těm státům, osobám nebo podnikům, které mohou získat licenci nebo dílčí licenci vzhledem k těmto patentům uvedeným v odstavci 3 v rozsahu, který je nezbytný pro použití těchto licencí nebo dílčích licencí.

15.5 Tento článek se nedotýká žádných práv vynálezců nebo jejich právních nástupců podle zákonů příslušného státu.

15.6 Smluvní strany se zdrží jakýchkoli úkonů, které by poškozovaly možnost patentovat vynálezy vyplývající z činností uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku.

F. Všeobecná a závěrečná ustanovení dohody

Článek 16

16.1 Zřizuje se společný orgán, který se nazývá „Výbor Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu“. Tento výbor se skládá na jedné straně ze zástupců Komise a na druhé straně ze zástupců Federální rady.

16.2 Výbor Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu je odpovědný za řádné plnění této dohody. Výbor bude vyhledávat způsoby, kterými bude možné zlepšit spolupráci podle této dohody a bude držet krok s postupem prací.

16.3 Pokud se bude jedna smluvní strana domnívat, že druhá strana nedodržela některý ze závazků podle této smlouvy, neprodleně o tom bude informovat Výbor Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu.

16.4 Při plnění svých úkolů může Výbor Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu na základě stanoviska kontaktní skupiny formulovat doporučení týkající se přijímání programů a rozpočtu v oblastech výzkumu podle této dohody. Tato doporučení sdělí výbor příslušným orgánům Euratomu a Švýcarska.

16.5 Výbor Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu přijme svůj jednací řád. Funkci předsedy výboru bude zastávat střídavě každá ze smluvních stran podle jednacího řádu Výboru Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu.

16.6 Výbor Euratom-Švýcarsko pro jadernou syntézu se schází na žádost jedné ze smluvních stran, alespoň však jednou za rok.

Článek 17

17.1 Případné spory ohledně výkladu nebo uplatňování této dohody se budou na žádost jedné ze smluvních stran předkládat sboru rozhodců.

17.2 Sbor rozhodců uvedený v odstavci 1 tohoto článku bude zřizován pro každý jednotlivý případ. Sbor bude složen ze tří členů. Každá smluvní strana jmenuje jednoho člena a tito dva členové se vzájemně dohodnou na jmenování třetího člena,

který bude jeho předsedou. Pokud jedna smluvní strana nejmenuje svého člena do sboru rozhodců do dvou měsíců ode dne, kdy byl sboru předložen příslušný spor nebo do jednoho měsíce od jmenování druhého člena sboru, nebo pokud se oba členové sboru nedohodnou na jmenování třetího člena, požádají daná smluvní strana nebo obě strany předsedu Mezinárodního soudního dvora, aby jmenoval dotyčného člena.

17.3 Sbor rozhodců vypracuje svůj jednací řád. Sbor rozhoduje většinou hlasů a jeho rozhodnutí jsou závazná.

17.4 Při rozhodcích jednáních uhradí každá smluvní strana náklady svého vlastního člena; náklady na předsedu sboru a zbývající náklady uhradí obě smluvní strany stejnou měrou.

Článek 18

Nedílnou součástí této dohody jsou přílohy.

Článek 19

19.1 Smluvní strany schválí tuto dohodu v souladu se svými postupy. Dohoda vstupuje v platnost poté, co si smluvní strany navzájem oznámí dokončení všech nezbytných postupů.

19.2 Tato dohoda se uzavírá na dobu platnosti programu Euratomu uvedeného v článku 1 a její platnost se automaticky prodlužuje, pokud Komise rozhodne o vytvoření dalšího programu. Po tomto rozhodnutí o následném programu, bude dohoda prodloužena o dobu, po kterou nový program nahradí původní program Euratomu tak, jak je uvedeno v příloze I. Tato dohoda nebude považována za zaniklou pouze tím, že nastane prodloužení při přijímání nového programu Euratomu. Před rozhodnutím o přijetí nového programu Euratomu budou smluvní strany vzájemně konzultovat sestavení orgánů, které jsou uvedeny v člancích 5 až 10 a 16 této dohody.

19.3 Každá smluvní strana může tuto dohodu kdykoli vypovědět výpovědí se šestiměsíční výpovědní dobou.

V Bruselu dne ve dvou vyhotoveních v angličtině, dánštině, francouzštině, italštině, němčině a nizozemštině, přičemž všechna znění jsou stejně závazná.

Za Evropské společenství pro atomovou energii

Za Švýcarskou konfederaci

PŘÍLOHA I

PROGRAM EURATOMU

1. Programy Euratomu pro léta 1976 – 1980 tvoří tyto obory:
 - a) všeobecná fyzika v příslušném odvětví, zejména studie základního charakteru nebo studie týkající se udržení plazmatu pomocí vhodných zařízení a metod pro výrobu a ohřev plazmatu;
 - b) výzkum udržení uzavřených konfigurací plazmatu s velmi proměnnou hustotou a teplotou;
 - c) výroba a výzkum plazmatu vysoké a velmi vysoké hustoty;
 - d) zlepšení diagnostických metod;
 - e) výzkum technologických problémů spojených se současným výzkumem a problémů týkajících se technologie jaderných reaktorů;
 - f) realizace projektu JET.

Práce uvedené v písmenech a) až e) se budou provádět v rámci smluv o sdružení nebo smluv na dobu určitou, aby bylo dosaženo výsledků nezbytných pro provádění programu;

Realizací projektu JET uvedeného v písmenu f) byl pověřen společný podnik Společný evropský torus (JET)

2. Program definovaný v odstavci 1 je součástí projektu dlouhodobé spolupráce, který zahrnuje všechny práce prováděné v členských státech v oblasti jaderné syntézy a fyziky plazmatu. Projekt je navržen tak, aby vedl správným směrem ke společné konstrukci prototypů s výhledem na jejich průmyslovou výrobu a prodej na trhu.

PŘÍLOHA II

ŠVÝCARSKÝ PROGRAM

Udržení plazmatu v toroidním magnetickém poli

Teorie rovnováhy a stability jako funkce geometrie a hodnoty beta. Vývoj a provádění programů, které počítají ideální a disipativní magnetohydrodynamiku. Experimenty na stávajícím pásovém belt pinchi a Tokomaku s proměnnou konfigurací, jehož konstrukce je hlavním cílem tohoto programu.

Metody měření parametrů plazmatu

Metody optické diagnostiky: interferometrie a Thomsonův rozptyl v dalekém infračerveném spektru. Měření magnetických polí pomocí svazků iontů. Měření pomocí interakce svazků se zkříženými vlnami.

Metody pomocného ohřevu plazmatu

Teoretické a experimentální studium vstřikování vln do plazmatu, jejich disipace, přeměna jejich energie na teplo. Zejména Alfvenovy vlny.

Interakce vln a turbulencí v plazmatu

Teorie turbulence, excitace a saturace, jejich vliv na přenos energie a částic v plazmatu. Experimentální studium difúze vyvolané elektrickým odporem a turbulencemi. Teoretická a experimentální studia nelineárních interakcí v plazmatu.

PŘÍLOHA III

UJEDNÁNÍ O PLATBĚ FINANČNÍCH PŘÍSPĚVKŮ UVEDENÝCH V ČLÁNKU 11 DOHODY ZE STRANY ŠVÝCARSKA A EURATOMU

1. Finanční příspěvky uvedené v článku 11.1 a 11.2 dohody se vyjadřují v evropských zúčtovacích jednotkách.

Švýcarsko zaplatí svůj finanční příspěvek ve švýcarských francích (CHF) ve Švýcarsku na účet otevřený na jméno Komise.

Finanční příspěvek Euratomu na financování prací podle smlouvy o sdružení bude zaplacen ve švýcarských francích (CHF) ve Švýcarsku na účet, který otevřela Federální rada.

2. Převodní kurs z CHF na evropské zúčtovací jednotky a z evropských zúčtovacích jednotek na CHF se vypočte na základě denních kursů, které vyhláší Komise Evropských společenství. Platný kurs je ten, který platí v den, kdy daná finanční instituce provede příkaz k převodu.